

Cliëntenraad

De cliëntenraad denkt mee en geeft advies over de bestaande dienstverlening. Zij denkt mee over eventuele plannen voor nieuwe vormen van hulpverlening en over het beleid van Zorgmanege HartenHoeve. Verder denkt de cliëntenraad mee over dat wat er goed gaat of dat wat wellicht anders kan of zou moeten. De cliëntenraad komt drie keer per jaar bij elkaar en praat dan met de verantwoordelijke uit de organisatie waarbij deze dingen aan de orde komen.

In de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) is vastgelegd wat de taken en rechten zijn van de cliëntenraad. Deze wettekst is bijgevoegd als bijlage en wordt hieronder verder uitgewerkt.

Leden van de cliëntenraad

In de cliëntenraad zitten vier personen: één cliënt van Zorgmanege HartenHoeve dagbesteding, één cliënt van Zorgmanege HartenHoeve wonen en één ouder / verzorger van een minderjarige cliënt van Zorgmanege HartenHoeve dagbesteding en één ouder / verzorger van een minderjarige cliënt van Zorgmanege HartenHoeve logeren. Alle leden zijn 18 jaar of ouder.

De leden van de cliëntenraad tekenen gezamenlijk een samenwerkingsovereenkomst met Zorgmanege HartenHoeve (zie bijlage 1)

Algemene criteria voor leden van de cliëntenraad:

- direct ervaring en/of betrokkenheid hebben met de zorg- en dienstverlening;
- cliëntenbelang voorop stellen;
- onderscheid kunnen maken tussen eigen belang en cliëntenbelang;
- gemotiveerd zijn;
- kunnen samenwerken;
- voldoende tijd en inzet hebben;
- kunnen omgaan met vertrouwelijke informatie.

Taken van de cliëntenraad

Een cliëntenraad behartigt de belangen van de cliënten van de instelling, ofwel: de achterban. Ook houdt de raad de kwaliteit van de dienstverlening in de gaten.

- de raad is spreekbuis voor de cliënten;
- de raad bewaakt de rechten van de cliënten en behartigt hun gemeenschappelijke belangen;
- de raad adviseert gevraagd en ongevraagd aan de aanbieder, met als doel de kwaliteit van zorg- en dienstverlening te verbeteren.

Rechten van de cliëntenraad

De cliëntenraad heeft een aantal rechten. Dat is vastgelegd in de Wmcz. Daarmee kan de raad invloed uitoefenen op het beleid. De rechten van de raad die in deze wet worden geregeld staan in het kort hieronder beschreven. De uitgebreidere informatie vindt u in bijlage 2 over de de Wmcz.

- Recht op informatie: De aanbieder is verplicht om de cliëntenraad alle inlichtingen en gegevens te geven die voor de raad, en dus voor de cliënten, van belang zijn.
- Recht op overleg: De cliëntenraad en de aanbieder overleggen regelmatig met elkaar over het beleid van de instelling. Afspraken hierover staan in de samenwerkingsovereenkomst.
- Recht op bindende voordracht bestuurslid: Ten minste één persoon van de raad van toezicht van de instelling mag door de cliëntenraad worden voorgedragen.
- Recht om te adviseren: Over alle onderwerpen die voor cliënten van belang zijn mag de cliëntenraad voorstellen doen. De raad mag altijd, bij voorkeur schriftelijk, advies uitbrengen: zowel gevraagd als ongevraagd.

Bron: LOC zeggenschap in de zorg (www.loc.nl)

Leden van de cliëntenraad

Per 1 januari 2014 bestaat de cliëntenraad van zorgmanege HartenHoeve uit de volgende leden.

- 1. Marco Kraats**
Ouder van kind bij kinderdagbesteding
- 2. Nicole van den Heuvel**
Ouder van kind van logeeropvang
- 3. Sven Schoffelmeer**
Bewoner
- 4. Shanti Turkenburg**
Dagbesteding

Bijlage 1: samenwerkingsovereenkomst cliëntenraad

Overeenkomst zorgmanege HartenHoeve - cliëntenraad

Manege Hartenhoeve, Hooiweg 5, 4158 LE Deil

Artikel 1. Begripsbepalingen

- 1.1. In deze samenwerkingsovereenkomst wordt verstaan onder:
- 1.2. **Zorgaanbieder, Instelling:** Zorgmanege HartenHoeve, dagbesteding zorgboerderij, 24/7 woonopvang en logeeropvang.
- 1.3. **Cliënt:** een natuurlijk persoon aan wie door zorgmanege HartenHoeve zorg- en dienstverlening wordt geboden
- 1.4. **Cliëntenraad:** een door de zorgaanbieder ingesteld centraal orgaan, dat binnen het kader van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen, de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigt en waarin cliënten van de instelling zitting hebben.

Artikel 2. Doelstelling

- 2.1. Het doel van de cliëntenraad is het, binnen het kader van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen, behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten.
- 2.2. De cliëntenraad bevordert naar vermogen de participatie, medezeggenschap en belangenbehartiging door cliënten, zodat cliënten zoveel mogelijk worden betrokken bij de gang van zaken in de eigen voorziening of locatie, op de verschillende niveaus binnen de instelling.

Artikel 3. Samenstelling en benoeming

- 3.1. De cliëntenraad bestaat uit minimaal drie en maximaal 7 leden. De leden worden geworven uit de actieve cliënten binnen zorgmanege HartenHoeve
- 3.2. Lid van de cliëntenraad kunnen worden:
 - Meerderjarige cliënten van zorgmanege HartenHoeve
 - Ouders van minderjarige cliënten van zorgmanege HartenHoeve
- 3.3. Personen die werkzaam zijn bij de zorgaanbieder kunnen geen lid van de cliëntenraad zijn.
- 3.4. Bij oprichting van de cliëntenraad: wordt werving, selectie en aanstelling van leden door de zorgaanbieder geregeld. Vervolgens worden de leden van de cliëntenraad benoemd door coöptatie. Een representatieve vertegenwoordiging van de in de instelling aanwezige cliënten wordt hierbij nagestreefd. Procedures en regelingen hiervoor zijn in het huishoudelijk reglement van de cliëntenraad vastgelegd.
- 3.5. De leden van de cliëntenraad worden benoemd voor een periode van drie jaar.
- 3.6. De cliëntenraad draagt zorg voor geleidelijkheid in het aftreden van zijn leden; hij stelt daartoe een rooster van aftreden op. Leden van de cliëntenraad kunnen twee keer voor een nieuwe periode worden herbenoemd.

- 3.7. De zorgaanbieder treft opnieuw de voorzieningen om leden van de cliëntenraad te benoemen wanneer blijkt dat de cliëntenraad wegens het ontbreken van het minimum aantal leden niet meer functioneert.
- 3.8. De cliëntenraad kan een lid uitsluiten van alle of bepaalde werkzaamheden van de cliëntenraad, conform het huishoudelijk reglement, op grond van het feit dat betrokkene deze ernstig belemmert. Dit besluit vereist tweederde meerderheid van de zittende leden. De cliëntenraad doet daarvan mededeling aan de zorgaanbieder.

Artikel 4. Huishoudelijk reglement

- 4.1. De cliëntenraad regelt schriftelijk zijn werkzaamheden, met inbegrip van zijn vertegenwoordiging in en buiten rechte, in een huishoudelijk reglement.
- 4.2. In het huishoudelijk reglement worden in ieder geval de volgende onderwerpen beschreven:
- samenstelling van de cliëntenraad: wie zitten er in de cliëntenraad en met welke taak
 - functies binnen de cliëntenraad: de taken van de voorzitter en de overige taakverdeling;
 - werkwijze en organisatie van de cliëntenraad: de vertegenwoordiging naar buiten, overlegvormen, de wijze waarop vergaderingen bijeen worden geroepen en de frequentie daarvan, het opstellen van de agenda en het notuleren van de vergadering, de besluitvormingsprocedure, een rooster van aftreden en een herbenoemingregeling het beheer van de financiën, het instellen van adviescommissies en werkgroepen, een geheimhoudingsplicht voor leden;
 - schorsing en ontslag van leden; beëindiging van het lidmaatschap;
 - verantwoording: het opstellen van een werkplan en een jaarverslag, een vorm van periodiek contact met en verantwoording aan de door de cliëntenraad vertegenwoordigde cliënten.

Artikel 5. Bevoegdheden van de raad

- 5.1. **Gewoon adviesrecht**
De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de instelling betreft, inzake:
- a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag;
 - b. het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere instelling;
 - c. de gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing;
 - d. een belangrijke wijziging in de organisatie;
 - e. een belangrijke inkrimping, uitbreiding of een andere wijziging van de werkzaamheden;

- f. het benoemen, ontslaan dan wel schorsen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling;
- g. de begroting en de jaarrekening;
- h. het algemeen beleid inzake de toelating van cliënten en de beëindiging van de zorgverlening aan cliënten.

5.2. **Verzwaard adviesrecht**

De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de instelling betreft, inzake:

- a. voedingsaangelegenheden van algemene aard;
- b. het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid;
- c. het algemeen beleid op het gebied van de gezondheid of de hygiëne;
- d. het algemeen beleid betreffende de geestelijke verzorging van en maatschappelijke bijstand aan cliënten;
- e. recreatiemogelijkheden en ontspanningsactiviteiten voor cliënten;
- f. de systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan cliënten te verlenen zorg en het ontwikkelen van een instrument om dit te bewaken
- g. de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten;
- h. het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten;
- i. de wijziging van de regeling voor de cliëntenraad, inclusief het toekennen of intrekken van bovenwettelijke bevoegdheden;
- j. de vaststelling of wijziging van voor cliënten geldende regelingen;
- k. het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling, waarin gedurende het etmaal zorg wordt verleend aan cliënten die in de regel langdurig in die instelling verblijven.
- l. Beleid, voortkomend uit het convenant tussen TACTUS en Clientenraad in het kader van de fusie met CAD Zwolle tot TACTUS Groep.

5.3 **Ongevraagd advies**

De cliëntenraad is bevoegd de zorgaanbieder ongevraagd een schriftelijk advies te geven inzake de bij artikel 5.1 en 5.2 genoemde en andere onderwerpen die voor cliënten van belang zijn.

5.4 **Procedure rond een advies**

- 5.4.1. De zorgaanbieder vraagt de cliëntenraad advies op een zodanig tijdstip dat het advies nog van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.

- 5.4.2. Een adviesaanvraag zoals bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.2, wordt schriftelijk en gemotiveerd bij de cliëntenraad ingediend. De zorgaanbieder dient hierbij:
- een overzicht te verstrekken van de beweegredenen die aan het voorgenomen besluit ten grondslag liggen;
 - aan te duiden welke gevolgen een zodanig besluit zal hebben voor cliënten
 - aan te duiden welke maatregelen bij de uitvoering van het besluit getroffen moeten worden.
- 5.4.3 De cliëntenraad brengt het advies schriftelijk uit aan de zorgaanbieder, uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag. Cliëntenraad en zorgaanbieder kunnen bij de adviesaanvraag een afwijkende termijn afspreken.
- 5.4.4 Wanneer de cliëntenraad niet binnen de hierboven genoemde termijn van zes weken of minder een advies heeft uitgebracht, wordt hij geacht geen gebruik te maken van zijn bevoegdheid.
- 5.4.5 De cliëntenraad kan om enigerlei reden afzien van het uitoefenen van een adviesbevoegdheid zoals genoemd in de artikelen 5.1 en 5.2. De cliëntenraad stelt de zorgaanbieder hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis.
- 5.4.6 Wat betreft de onderwerpen genoemd in de artikelen 5.1 t/m 5.3, neemt de zorgaanbieder geen van het uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd
- 5.4.7. Wat betreft de onderwerpen genoemd in de artikelen 5.1 t/m 5.3 doet de zorgaanbieder van een besluit waarover de cliëntenraad advies heeft uitgebracht, schriftelijk en voor zover hij van het besluit afwijkt onder opgaaf van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.
- 5.4.8 Over onderwerpen genoemd in artikel 5.2 kan de zorgaanbieder geen van een door de cliëntenraad uitgebracht schriftelijk advies afwijkend besluit nemen, tenzij de Landelijke Geschillencommissie heeft vastgesteld dat de zorgaanbieder bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voornemen is gekomen.
- 5.4.9 Gedurende de procedure bij de Landelijke Geschillencommissie zal een besluit dan wel de uitvoering van dat besluit over zaken als bedoeld in artikel 5.2, worden opgeschort voor een periode van ten hoogste drie maanden.
- 5.4.10 Het gestelde in artikel 5.4.8 geldt niet als het besluit door de zorgaanbieder moet worden genomen krachtens een wettelijk voorschrift.
- 5.4.11 Een besluit van de zorgaanbieder, genomen in strijd met artikel 5.4.8. is nietig (ongeldig) indien de cliëntenraad tegenover de zorgaanbieder schriftelijk een beroep op nietigheid heeft gedaan.
- De cliëntenraad moet dit beroep op nietigheid doen binnen een maand nadat de zorgaanbieder zijn besluit heeft meegedeeld, dan wel als hierover geen mededeling is gedaan en het de cliëntenraad gebleken is dat de zorgaanbieder uitvoering of toepassing geeft aan zijn besluit.

Artikel 6. Aanvullende bepalingen

- 6.1.1 De zorgaanbieder kan aan de cliëntenraad schriftelijk verdergaande bevoegdheden dan de in de WMCZ genoemde toekennen. Een zodanig besluit wordt schriftelijk aan de cliëntenraad medegedeeld.
- 6.1.2. De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over een voornemen een besluit te nemen als bedoeld in lid 6.1.1. en over het voornemen een zodanig besluit te wijzigen. Artikel 5.4.6, tot en met 5.4.11 zijn van overeenkomstige toepassing.
- 6.1.3. Cliënten ondervinden als gevolg van deelname aan de cliëntenraad en aan activiteiten van de raad geen hinder bij de behandeling dan wel begeleiding en bejegening door begeleiders, verpleegkundigen en andere medewerkers van de instelling.
- 6.1.4. De begeleiding of het behandelteam tracht in redelijkheid begeleidingsprogramma's en activiteitenprogramma's op zodanige wijze op te stellen dat leden van de cliëntenraad aan de activiteiten van de cliëntenraad kunnen deelnemen.

Geheimhouding

- 6.2.1 De leden van de cliëntenraad zijn verplicht tot geheimhouding van alle aangelegenheden waarvan de zorgaanbieder dan wel de cliëntenraad geheimhouding heeft opgelegd. Mits dit het goed kunnen behartigen van de belangen van cliënten niet schaadt. Dit geldt ook voor de aangelegenheden waarvan de leden het vertrouwelijke karakter moeten begrijpen. Het voornemen tot geheimhouding wordt voor het behandelen van de betrokken aangelegenheid meegedeeld. Tevens wordt besproken hoe lang de geheimhouding duurt.
- 6.2.2 Schending van de in het eerste lid genoemde geheimhouding leidt tot onmiddellijke schorsing van het betreffende lid van de cliëntenraad.

Artikel 7. Verstrekken van inlichtingen en gegevens

- 7.1.1 De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad tijdig, en desgevraagd schriftelijk, alle inlichtingen en gegevens die deze voor het vervullen van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft.
- 7.1.2. De zorgaanbieder verschaft de gevraagde informatie binnen twee weken nadat een verzoek hiertoe hem heeft bereikt.
- 7.1.3 De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad, ten minste eenmaal per jaar, mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het afgelopen jaar is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd.

Bekendmaken van de cliëntenraad

- 7.2.1 De zorgaanbieder draagt er zorg voor dat de medewerkers en de cliënten van de instelling schriftelijk worden geïnformeerd over het bestaan van de cliëntenraad en de taken en werkzaamheden van de cliëntenraad zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst.

Openbaarheid van stukken

- 7.3.1. De zorgaanbieder verplicht zich ertoe op de website van de instelling inzichtelijk te maken de wijze waarop de WMCZ in de instelling is toegepast.
- 7.3.2. De zorgaanbieder maakt binnen tien dagen na vaststelling de volgende stukken openbaar:
- op schrift gestelde uitgangspunten voor het beleid, waaronder begrepen de algemene criteria welke bij de zorgverlening worden gehanteerd;
 - Beleidsdocumenten die in het belang zijn van de cliënt
 - een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en andere voor cliënten geldende regelingen.
- 7.3.3. Het openbaar maken geschiedt door de stukken voor cliënten ter inzage te leggen en hen op verzoek afschriften te verstrekken.
- 7.3.4. Van het ter inzage leggen wordt mededeling gedaan op de wijze die in de instelling gebruikelijk is voor het doen van mededelingen aan cliënten.
- 7.3.5. De zorgaanbieder verstrekt de in artikel 7.3.3. genoemde afschriften kosteloos aan cliënten.
- 7.3.6. De cliëntenraad ontvangt de in artikel 7.3.2. genoemde stukken rechtstreeks van de zorgaanbieder.

Artikel 8. Geschillencommissie

- 8.1. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden zal optreden als de commissie van vertrouwenslieden zoals bedoeld in artikel 10 van de WMCZ.
- 8.2. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden heeft tot taak te bemiddelen en zo nodig een bindende uitspraak te doen:
- a. op verzoek van de cliëntenraad, in geschillen met de zorgaanbieder met betrekking tot:
 - (tijdig) vragen van advies (artikel 5.1, 5.2 en 5.4.1);
 - het voeren van overleg alvorens van een advies af te wijken (artikel 5.4.6);
 - het doen van een gemotiveerde mededeling inzake een afwijking van een advies (artikel 5.4.7.);
 - het (gevraagd en ongevraagd) tijdig verstrekken van informatie (artikel 5.4.2, 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3);
 - het openbaar maken van bepaalde stukken (artikel 7.3.2 t/m 7.3.6);
 - b. op verzoek van de zorgaanbieder, indien deze ten aanzien van een onderwerp genoemd in artikel 5.2, waarover door de cliëntenraad een schriftelijk advies is uitgebracht, een van dat advies afwijkend besluit wenst te nemen;

- c. op verzoek van zowel de cliëntenraad als de zorgaanbieder, waarbij de Landelijke Geschillencommissie om hetzij bemiddeling hetzij arbitrage gevraagd wordt (reglement Landelijke Geschillencommissie).

- 8.3. Geschillen over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst worden voorgelegd aan de Landelijke Geschillencommissie.
- 8.4. Van een geschil over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst is sprake als de cliëntenraad of de zorgaanbieder te kennen geeft een geschil aanwezig te achten.
- 8.5. Het Reglement Landelijke Geschillencommissie hangt samen met de samenwerkingsovereenkomst en is daarvan een onderdeel.

Artikel 9. Kantonrechter

- 9.1. De cliëntenraad van de instelling kan de kantonrechter van de woonplaats van de zorgaanbieder schriftelijk verzoeken de zorgaanbieder te bevelen:
- een cliëntenraad in te stellen (artikel 2.2);
 - een regeling te treffen die waarborgt dat cliënten invloed kunnen uitoefenen op de samenstelling van de Raad van Toezicht (artikel 9.1);
 - jaarlijks algemene gegevens te verstrekken over het gevoerde en te voeren beleid (artikel 7.1.3.);
- 9.2. Alvorens de kantonrechter wordt ingeschakeld, dient de cliëntenraad de zorgaanbieder schriftelijk te verzoeken om de handelingen uit te voeren, overeenkomstig hetgeen in het verzoekschrift is verzocht. De zorgaanbieder moet een redelijke termijn krijgen om hieraan te voldoen. Als de cliëntenraad zich niet houdt aan deze voorwaarden, dan zal de kantonrechter de verzoeker "niet ontvankelijk" verklaren en het verzoek niet in behandeling nemen.
- 9.3. De kantonrechter kan in zijn beschikking aan de zorgaanbieder de verplichting opleggen bepaalde handelingen te verrichten of na te laten.
- 9.4. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de cliëntenraad komen alleen ten laste van de zorgaanbieder indien deze van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.
- 9.5. De kantonrechter kan op vordering van de verzoeker de zorgaanbieder veroordelen tot betaling van een geldsom, dwangsom genaamd, voor het geval dat aan de verplichting niet wordt voldaan.

Artikel 10. Materiële, financiële en personele middelen

- 10.1. De cliëntenraad kan gebruik maken van de in de instelling aanwezige voorzieningen die hij voor de uitvoering van zijn taak in redelijkheid nodig heeft. De kosten hiervan komen ten laste van de instelling. Het betreft hier zaken zoals vergaderruimte, kopieerapparatuur, computer- en printfaciliteiten, telefoon, fax, briefpapier, porto en koffie en thee.

- 10.2 De zorgaanbieder stelt een ondersteuner van voldoende niveau aan die de cliëntenraad coacht en adviseert.
- a: De taken en verantwoordelijkheden van de ondersteuner worden in overleg met de zorgaanbieder afgesproken.
 - b: Indien de ondersteuning naar het oordeel van cliëntenraad of zorgaanbieder niet toereikend wordt bevonden of tot vragen of opmerkingen aanleiding geeft, treden zij in onderling overleg om tot beoordeling en oplossing van de situatie te komen.

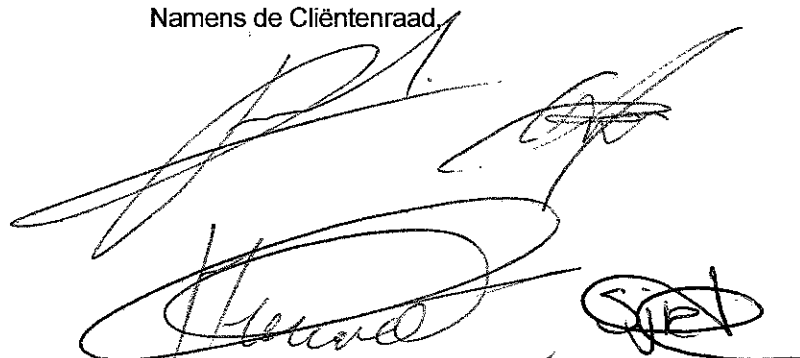
Artikel 11. Slotbepalingen

- 11.1. De samenwerkingsovereenkomst gaat in op de dag waarop deze door de zorgaanbieder en de cliëntenraad ondertekend is.
- 11.2. De samenwerkingsovereenkomst eindigt door schriftelijke opzegging door een van beide partijen, met een opzegtermijn van zes maanden en onder schriftelijke opgave van redenen.
- 11.3. Wanneer de cliëntenraad is opgeheven dan wel niet functioneert overeenkomstig het bepaalde in de samenwerkingsovereenkomst, verwittigt de zorgaanbieder de koepelorganisatie van cliëntenraden, de LPR, met het oog op initiatieven tot heroprichting.
- 11.4. De samenwerkingsovereenkomst zal na inwerkingtreding elke twee jaar door de cliëntenraad en de zorgaanbieder worden geëvalueerd
- 11.5. Uiterlijk zes maanden voor het einde van deze periode maken de cliëntenraad en de zorgaanbieder een afspraak over de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt. Na de evaluatie wordt de samenwerkingsovereenkomst opnieuw vastgesteld en ondertekend.
- 11.6. Aangelegenheden die beide partijen raken maar niet in de samenwerkingsovereenkomst zijn geregeld, worden behandeld in de geest van de overeenkomst.

Aldus vastgesteld en ondertekend te Deil

Datum: 06-02-2014

Namens de Cliëntenraad,

Nicole vd Kerkhof van Meer

Namens de zorgaanbieder

Bijlage 2: Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen

(Tekst geldend op: 08-02-2010)

Wet van 29 februari 1996, houdende regels ter bevordering van de medezeggenschap van de cliënten van uit collectieve middelen gefinancierde zorgaanbieders op het terrein van de maatschappelijke zorg en gezondheidszorg

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het gewenst is wettelijke regels te stellen ter bevordering van de medezeggenschap van de cliënten van uit collectieve middelen gefinancierde instellingen op het terrein van de maatschappelijke zorg en gezondheidszorg;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In deze wet wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- b. instelling:
 - 1°. een instelling in de zin van de Wet toelating zorginstellingen;
 - 2°. elk in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband waarin maatschappelijke zorg of gezondheidszorg wordt verleend en dat wordt gefinancierd:
 - a. door het College voor zorgverzekeringen op grond van de Zorgverzekeringswet of de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten;
 - b. door Onze Minister op grond van Kaderwet VWS-subsidies of een gemeente op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning;
 - 3°. elk in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband waarin verslavingszorg wordt verleend en dat wordt gefinancierd door Onze Minister, een gemeente of een provincie;
- c. zorgaanbieder:
 - 1°. een rechtspersoon of natuurlijke persoon, die een instelling in stand houdt;
 - 2°. de rechtspersonen of natuurlijke personen, die gezamenlijk een instelling in stand houden;

d. cliënt: een natuurlijk persoon ten behoeve van wie de instelling werkzaam is.

2. Bij ministeriële regeling kunnen in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredende organisatorische verbanden waarin maatschappelijke zorg of gezondheidszorg wordt verleend en die, anders dan op grond van een wettelijke bekostigingsregeling door Onze Minister worden gefinancierd, worden aangemerkt als instelling in de zin van deze wet.
3. Deze wet is niet van toepassing op justitiële inrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden als bedoeld in artikel 90 quinquies, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Hoofdstuk II. Cliëntenraden

Artikel 2

1. De zorgaanbieder stelt voor elke door hem in stand gehouden instelling een cliëntenraad in, die binnen het kader van de doelstellingen van de instelling in het bijzonder de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigt.
2. De zorgaanbieder regelt schriftelijk:
 - a. het aantal leden van de cliëntenraad, de wijze van benoeming, welke personen tot lid kunnen worden benoemd en de zittingsduur van de leden;
 - b. de materiële middelen van de instelling, waarover de cliëntenraad ten behoeve van zijn werkzaamheden kan beschikken.
3. De in het tweede lid bedoelde regeling is zodanig dat de cliëntenraad:
 - a. redelijkerwijze representatief kan worden geacht voor de cliënten en
 - b. redelijkerwijze in staat kan worden geacht hun gemeenschappelijke belangen te behartigen.
4. De cliëntenraad regelt schriftelijk zijn werkwijze met inbegrip van zijn vertegenwoordiging in en buiten rechte.
5. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de cliëntenraad, zoals bedoeld in artikel 10, tweede lid, komen slechts ten laste van de zorgaanbieder indien deze van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.
6. Na vaststelling van de in het tweede lid bedoelde regeling treft de zorgaanbieder de voorzieningen die op grond van die regeling noodzakelijk zijn voor de benoeming van de leden van de cliëntenraad. De zorgaanbieder treft de bedoelde voorzieningen opnieuw telkens wanneer de cliëntenraad gedurende twee jaren niet heeft gefunctioneerd wegens het ontbreken van het in de regeling vastgestelde aantal leden.

Artikel 3

1. De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de instelling betreft, inzake:
 - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag;
 - b. het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan of verbreken van een duurzame

- samenwerking met een andere instelling;
- c. de gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing;
 - d. een belangrijke wijziging in de organisatie;
 - e. een belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden;
 - f. het benoemen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling;
 - g. de begroting en de jaarrekening;h. het algemeen beleid inzake de toelating van cliënten en de beëindiging van deze zorgverlening aan cliënten;
 - i. voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid, de gezondheid of de hygiëne en de geestelijke verzorging van, maatschappelijke bijstand aan en recreatiemogelijkheden en ontspanningsactiviteiten voor cliënten;
 - j. de systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan cliënten te verlenen zorg;
 - k. de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten;
 - l. wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 2, tweede lid, en de vaststelling of wijziging van andere voor cliënten geldende regelingen;
 - m. het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling, waarin gedurende het etmaal zorg wordt verleend aan cliënten die in de regel langdurig in die instelling verblijven.
2. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd, dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.
 3. De cliëntenraad is bevoegd de zorgaanbieder ook ongevraagd te adviseren inzake de in het eerste lid genoemde en andere onderwerpen, die voor de cliënten van belang zijn.

Artikel 4

1. De zorgaanbieder neemt geen van een schriftelijk door de cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd.
2. Ten aanzien van de onderwerpen, genoemd in artikel 3, eerste lid, onder i tot en met m, neemt de zorgaanbieder, behoudens voor zover het besluit door de zorgaanbieder moet worden genomen krachtens een wettelijk voorschrift, geen van een door de cliëntenraad schriftelijk uitgebracht advies afwijkend besluit, tenzij de commissie, bedoeld in artikel 10, heeft vastgesteld dat de zorgaanbieder bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voornemen heeft kunnen komen.
3. De zorgaanbieder doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van het advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.
4. Een besluit van de zorgaanbieder, genomen in strijd met het tweede lid, is nietig, indien de

cliëntenraad tegenover de zorgaanbieder schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De cliëntenraad kan slechts een beroep op de nietigheid doen binnen een maand nadat de zorgaanbieder hem zijn besluit heeft medegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de cliëntenraad is gebleken dat de zorgaanbieder uitvoering of toepassing geeft aan zijn besluit.

Artikel 5

1. De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad tijdig en, desgevraagd, schriftelijk alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.
2. De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad voorts ten minste eenmaal per jaar mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd.

Artikel 6

1. De zorgaanbieder kan aan de cliëntenraad schriftelijk verder gaande bevoegdheden dan de in deze wet genoemde toekennen. Een zodanig besluit wordt schriftelijk aan de cliëntenraad medegedeeld.
2. De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over een voornemen een besluit te nemen als bedoeld in het eerste lid en over het voornemen een zodanig besluit te wijzigen. Artikel 4 is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk III. Bestuurssamenstelling

Artikel 7

1. Indien de zorgaanbieder een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, voorzien de statuten in een regeling die waarborgt dat de cliënten invloed kunnen uitoefenen op de samenstelling van het bestuur. De bedoelde regeling houdt ten minste in dat één bestuurslid wordt benoemd op bindende voordracht van de cliëntenraad of cliëntenraden, tenzij deze van de mogelijkheid een voordracht te doen, geen gebruik heeft onderscheidenlijk hebben gemaakt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien het bestuur van een zorgaanbieder bestaat uit één of meer personen die deze functie uitoefent of uitoefenen op grond van een arbeidsrelatie waaraan een geldelijke beloning is verbonden. In dat geval is het eerste lid van overeenkomstige toepassing op de samenstelling van het orgaan dat is belast met het toezicht op of goedkeuring van besluiten van het bestuur.

Hoofdstuk IV. Openbaarheid

Artikel 8

De zorgaanbieder stelt jaarlijks een schriftelijk verslag op over de wijze waarop ten aanzien van de instelling deze wet is toegepast.

Artikel 9

1. De zorgaanbieder maakt binnen tien dagen na vaststelling openbaar:
 - a. het jaarverslag;
 - b. op schrift gestelde uitgangspunten voor het beleid, waaronder begrepen de algemene criteria, welke bij de zorgverlening worden gehanteerd;
 - c. de notulen en de besluitenlijst van de vergaderingen van het bestuur, voor zover deze algemene beleidszaken betreffen;

- d. een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en andere voor cliënten geldende regelingen, alsmede een regeling als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
 - e. het verslag, bedoeld in artikel 8.
2. De openbaarmaking geschiedt door de stukken voor cliënten ter inzage te leggen en hen op verzoek daarvan afschriften te verstrekken.
 3. Van de terinzagelegging wordt mededeling gedaan op de in de instelling voor het doen van mededelingen aan cliënten gebruikelijke wijze.
 4. Voor het op verzoek verstrekken van afschriften kan een tarief in rekening worden gebracht, ten hoogste gelijk aan de kostprijs, tenzij ten aanzien van de instelling de Wet openbaarheid van bestuur van toepassing is.

Hoofdstuk V. Naleving

Artikel 10

1. De zorgaanbieder stelt in overeenstemming met de cliëntenraad of cliëntenraden een uit drie leden bestaande commissie van vertrouwenslieden in, waarvan een lid door hem wordt aangewezen, een lid door de cliëntenraad of cliëntenraden kan worden aangewezen en een lid door de beide andere leden wordt aangewezen, of wijst een door een of meer cliëntenorganisaties en een of meer organisaties van zorgaanbieders ingestelde commissie van vertrouwenslieden aan, die tot taak heeft te bemiddelen en zonodig een bindende uitspraak te doen:
 - a. op verzoek van de cliëntenraad, in geschillen met de zorgaanbieder over de uitvoering van de artikelen 3, 4, eerste en derde lid, 5, eerste lid, en 9;
 - b. op verzoek van de zorgaanbieder, indien deze ten aanzien van een onderwerp, genoemd in artikel 3, eerste lid, onder i tot en met m, waarover door de cliëntenraad een schriftelijk advies is uitgebracht, een van dat advies afwijkend besluit wenst te nemen.
2. De cliëntenraad en iedere cliënt van de instelling kunnen de kantonrechter van de rechtbank van het arrondissement waarin de woonplaats van de zorgaanbieder is gelegen schriftelijk verzoeken de zorgaanbieder te bevelen de artikelen 2, 5, tweede lid, 7 en 8 en het eerste lid van dit artikel na te leven. Een verzoeker die niet vooraf schriftelijk aan de zorgaanbieder heeft verzocht te handelen overeenkomstig hetgeen in het verzoekschrift is verzocht en deze daarbij niet een redelijke termijn heeft gegeven om aan dat verzoek te voldoen, wordt niet-ontvankelijk verklaard.
3. De kantonrechter kan in zijn beschikking aan de zorgaanbieder de verplichting opleggen bepaalde handelingen te verrichten of na te laten.
4. De bepalingen van de derde afdeling van de vijfde titel van het tweede boek van het Wetboek van Burgerlijk Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk VI. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 11

[Wijzig de Wet op de bejaardenoord.]

Artikel 12

[Wijzig de Wet voorzieningen gezondheidszorg.]

Artikel 13

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de maand van uitgifte van het *Staatsblad* waarin zij wordt geplaatst, met dien verstande dat:
 - a. de zorgaanbieder uiterlijk drie maanden na het tijdstip van inwerkingtreding een regeling als bedoeld in artikel 2, tweede lid, vaststelt;
 - b. de zorgaanbieder uiterlijk drie maanden nadat de onder a bedoelde regeling is vastgesteld, de voorzieningen treft, die op grond van die regeling noodzakelijk zijn voor de benoeming van de leden van de cliëntenraad;
 - c. de artikelen 3 en 4 buiten toepassing blijven ten aanzien van besluiten, genomen voor de datum van benoeming van de leden van de cliëntenraad;
 - d. de statuten van de zorgaanbieder uiterlijk zes maanden na het tijdstip van inwerkingtreding in overeenstemming zijn met artikel 7.

2. Indien vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet door de zorgaanbieder aan enig orgaan dat in het bijzonder werkzaam is ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van cliënten in de instelling, bevoegdheden of materiële middelen zijn toegekend, behoudt dat orgaan die bevoegdheden en materiële middelen tot het tijdstip met ingang waarvan de leden van de cliëntenraad met toepassing van deze wet zijn benoemd. Voor zover de bedoelde bevoegdheden verder gaan dan de in deze wet genoemde, worden die bevoegdheden eveneens toegekend aan de cliëntenraad, behoudens overeenkomstige toepassing van artikel 6, tweede lid, juncto artikel 4.

Artikel 14

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 29 februari 1996

Beatrix

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers
De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. G. Terpstra

Uitgegeven de vierde april 1996

De Minister van Justitie,

W. Sorgdrager

